

M A N D O L I N A

TJEDNI BROJ SATI NA ODJELU MANDOLINE GLAZBENIK INSTRUMENTALIST / MANDOLINIST

NASTAVNI PREDMET	R A Z R E D					
	I prip.	II prip.	1. sr.	2. sr.	3. sr.	4. sr.
Temeljni predmet struke	2	2	2	2	3	3
Solfeggio	4	4	2	2	2	2
Harmonija			2	2	1	1
Polifonija					2	1
Povijest glazbe			2	2	2	2
Glazbeni oblici					1	1
Skupno muziciranje	4	4	4	4	4	4
Komorna glazba					2	2
Glasovir obvezatno		1*	1*	1*	1*	
Glasovir fakultativno						1
Korepeticija	1*	1*	1*	1*	1	1
UKUPNO	11	12	14	14	19	18

*- sat traje 30 minuta

GODIŠNJI BROJ SATI NA ODJELU MANDOLINE GLAZBENIK INSTRUMENTALIST / MANDOLINIST

NASTAVNI PREDMET	R A Z R E D					
	I prip.	II prip.	1. sr.	2. sr.	3. sr.	4. sr.
Temeljni predmet struke	72	72	72	72	3	3
Solfeggio	144	144	72	72	72	72
Harmonija			72	72	36	36
Polifonija					72	36
Povijest glazbe			72	72	72	72
Glazbeni oblici					36	36
Skupno muziciranje	144	144	144	144	144	144
Komorna glazba					72	72
Glasovir obvezatno		36*	36*	36*	36*	
Glasovir fakultativno						36
Korepeticija	36*	36*	36*	36*	36	36
UKUPNO	11	12	14	14	19	18

* - sat traje 30 minuta

CILJEVI I ZADAĆE ODGOJA I OBRAZOVANJA

Cilj je glazbenog a odgojno-obrazovnog sustava da odgojem i obrazovanjem profesionalnih glazbenika različitih profila i zanimanja stalno proizvodi onaj dio društvene nadgradnje koji je obuhvaćen pojmom glazbene umjetnosti. Napose, cilj učenja mandoline u srednjoj glazbenoj školi, omogućiti svakom učeniku mandoline temeljnu naobrazbu i razvoj u glazbenika – mandolinistu kao potpune umjetničke ličnosti.

Polazeći od činjenice da dobar i školovan pojedinac čini osnovu jednog kvalitetnog sastava, individualna nastava u srednjoj glazbenoj školi postaviti će dobre temelje za profesionalno bavljenje umjetnošću sviranja na mandolini te omogućiti bitan pomak u napredovanju, usavršavanju i razvoju glazbala općenito.

Osnovni je sustav ugađanja mandoline G – sustav. Ukoliko se svira na baroknim mandolinama omogućuje se upotreba i ostalih sustava.

Glavno je glazbalo u srednjoj školi mandolina, a ostala glazbala, mandola i mandolončelo, učenici će obavljati prema potrebi i procjeni nastavnika.

Za vrijeme školovanja učenik je dužan naučiti samostalno raditi na skladbama, vježbama, etidama i ljestvicama, čitanju sa lista, sviranju u sastavima i orkestrima. Isto tako treba proći veliki broj izvornih skladbi hrvatskih skladatelja i skladbi različitih stilskih razdoblja.

Nastavnik je dužan procijeniti svakog učenika, te na temelju toga razmotriti sve elemente na koje će uputiti učenika, te mu dati pravilne smjernice za napredovanje u glazbalu.

MANDOLINA

METODIČKA OBJAŠNJENJA

Tehničko predznanje

Dobro poznavanje položaja u tonalitetima do četiri predznaka.

Svladano spajanje položaja od prvog do petog.

Ljestvice kroz jednu i tri oktave s rastavljenim trozvucima i četverozvucima u tonalitetima do četiri predznaka.

Dobro mehaničko funkcioniranje ruku kao rezultat sustavnog razrađivanja svih pokreta potrebnih za sviranje.

Pravilno funkcioniranje prstiju lijeve ruke (perkusijski).

Svladani osnovni potezi trzalice (udarci gore, dolje i naizmjenično, tremolo).

Promjena žice.

Poznavanje načina dobivanja nijansi u dinamici (piano, forte, crescendo, diminuendo) pomoću različitog opterećenja trzalice.

Glazbeno predznanje

Poznavanje osnova glazbene fraze te njeno formiranje pomoću elemenata spomenutih kod opisa tehnike desne ruke.

Razvijen osjećaj za prepoznavanje različitih ugođaja u glazbenom djelu.

Usađena i prema dispozicijama svakog učenika razvijena potreba za kreativnošću.

Razvijena potreba za javnim nastupanjem.

Sigurnost nastupa koji se stiče redovitim koncertiranjem.

Svi navedeni čimbenici mogu se uočiti tijekom sviranja, stoga je uz predočenje

svjedodžbe osnovne glazbene škole, za upis u 1. razred srednje glazbene škole potreban prijemni ispit.

Potrebno je zadržati ili čak pojačati intenzitet nastupanja. Učestalost nastupa uvelike će predusresti ili otkloniti tremu koja se u manjem ili većem obliku javlja kod svakog kandidata. Kroz praksu javnih nastupa učenik će razviti i sposobnost kreiranja pred većim auditorijem. Ipak, učestalost nastupa ne smije ići na štetu kvalitete izvedbe niti prođenog gradiva. Nemoguće je propisati točan recept kada i koliko bi trebalo javno nastupati, pa to mora biti prepušteno nastavniku, koji će, poznavajući učenika, odrediti broj i ritam nastupa.

Važan segment u stjecanju prakse polaznika su svakako i natjecanja. Zahtjevni program kojeg treba izvesti u cijelosti te posebno psihičko opterećenje, doprinosi bržem prevladavanju treme te razvijanju pravilnog odnosa prema uspjehu ili neuspjehu koji natjecanje donosi. Ovdje će praksa zahtijevati od mladog glazbenika da u kratkom roku svlada nova glazbena djela, stoga pedagog u nastavni proces mora ukomponirati i tzv. čitanje s lista. U svim razredima srednje škole nastavnik može umjesto navedenih koncerata, etida, sonata i koncertnih skladbi raditi s učenikom i druge skladbe slične težine.

Elementi i način provjere svladavanja programa

Javni nastupi tijekom školske godine i to najmanje četiri do pet nastupa s time da se program može ponavljati. Kolokvij pred komisijom na kraju prvog polugodišta. Provjera tehničkog napretka kroz skale, dohvate i etide. Godišnji ispit pred komisijom na kraju školske godine. Ovaj može biti i dostupan javnosti.

PRVI RAZRED

SADRŽAJ RADA

Učvršćivanje položaja.

Primjena položaja u raznim tonalitetima.

Dvohvati (terce, sekste).

Rad na trileru.

Tehnika desne ruke (učvrstiti dosad savladane tehnike, tremolo, arpeggio preko dvije žice).

LITERATURA

Škole i etide

G. Branzoli: Škola za mandolinu

S. Ranieri: Škola za mandolinu vol. 2.

C. Munier: Scioglidita vol. 1., 2.

Koncerti

Eterardi: Concert u D-duru za mandolinu i orkestar

Sonate

F. de Majo: Sonata za mandolinu i gitaru

Koncertne skladbe:

F. Piccone: Sinfonija za mandolu

R. Calace: Mazurka polacca za mandolinu i klavir

Skupno muziciranje:
G. Fouchetti: Šest serenada za dvije mandoline
G. Leone: 24 allemande za dvije mandoline
R.P. Bansen: Sonatina za 4 mandoline

ISHOD UČENJA

Minimum:

Ljestvica s trozvucima, četverozvucima i razloženim tercama do četiri predznaka.
Deset etida.
Jedna sonata.
Jedan koncert.
Dvije skladbe

ISPITNO GRADIVO

Ljestvica kroz tri oktave s trozvucima, četverozvucima i razloženim tercama.
Jedna etida
Koncert ili sonata- I. ili II. i III. stavak.
Cijeli program izvodi se napamet.

DRUGI RAZRED

SADRŽAJ RADA

Ljestvice kroz jednu oktavu na jednoj žici te ljestvice kroz tri oktave s razloženim akordima, razloženim tercama (terce u nizu) i kromatikom.
Dvohvati (terce, sekste, i oktave).
Trilleri.
Pored osnovnih tehnika raditi i tremolo preko dvije žice, pizzicato, arpeggio na slobodnim žicama u binarnom i ternarnom ritmu preko svih žica.

LITERATURA

Škole i etide:

R. Calace: *Škola za mandolinu vol. 2.*
C. Munier: *Scioglidita preludiji i kadence vol. 3.*

Koncerti

G. Giuliano: Koncert u G-duru za mandolinu i orkestar
N. Conforto: Koncert u D-duru za mandolinu i orkestar

Sonate

F. Lecce: Sonate i partite za mandolinu solo
C. Cecere: Sonata u G-duru za mandolinu i b.c.

Koncertne skladbe

N. Paganini: Menuet
N. Paganini: Serenada za mandolinu i gitaru
R. Calace: Piccola Gavotta

Skupno muziciranje:

G.B. Gervasio: Tri dueta za mandolinu
G. Leone: Šest menueta i šest dua za mandolinu
C. Cecere: Sinfonija u G-duru za dvoje mandoline
G.B. Gervasio: Sinfonija u D-duru za dvije mandoline

ISHOD UČENJA

Minimum:

Ljestvica s trozvucima, četverozvucima i razloženim tercama do četiri predznaka.
Deset etida.
Jedna sonata.
Jedan koncert.
Dvije skladbe

ISPITNO GRADIVO

Ljestvica kroz jednu oktavu (na jednoj žici) te kroz tri oktave s trozvucima, četverozvucima, razloženim tercama i kromatikom.
Jedna etida
Koncert ili sonata - I. ili II. i III. stavak.
Cijeli se program izvodi napamet.

TREĆI RAZRED

SADRŽAJ RADA

Ljestvice i razloženi akordi kroz tri oktave.
Dvohvati (terce, sekste, oktave i decime).
Tehničko i tonsko usavršavanje desne ruke, arpeggio sa akordima preko dvije, tri i četiri žice
Unošenje novih tehničkih elemenata (troglasni i četveroglasni akordi).
Razvijati sposobnosti što samostalnijeg rada.

LITERATURA

Škole i etide:

R. Calace: *Škola za mandolinu vol. 3.*
C. Munier: *Scioglidita preludiji i kadence vol. 4.*

Koncerti:

N. Conforto: Koncert u D-duru za mandolinu i orkestar
E. Barbella: Koncert u D-duru za mandolinu i orkestar

Sonate:

E. Barbella: Sonata u D-duru za mandolinu i b.c.
D. Scarlatti: Sonata u d-molu za mandolinu i b.c.
G.B. Gervasio: Sonata u D-duru za mandolinu i b.c.

Koncertne skladbe:

R. Calace: Moto perpetuo i Danza dei nani za mandolinu i klavir
B. Bortolazzi: Tema s varijacijama u G-duru za mandolinu i gitaru
A. Kaufmann: Burletta i Mitoka Dragomirna za mandolinu i klavir

Skupno muziciranje:
G.P. Telemann: Tri koncerta za četiri instrumenta

ISHOD UČENJA

Minimum:

Ljestvice s trozvucima, četverozvucoma, razloženim tercama, kromatikom i dohvatima (terce, sekste i oktave).

Sedam etida.

Jedna sonata.

Jedan koncert.

Dvije skladbe

ISPITNO GRADIVO

Ljestvica kroz jednu oktavu (na jednoj žici) te kroz tri oktave s trozvucima, četverozvucima, i dohvatima (terce, sekste i oktave).

Jedna etida

Koncert - I. ili II. i III. stavak.

Cijeli program izvodi se napamet.

ČETVRTI RAZRED

SADRŽAJ RADA

Ljestvice i razloženi akordi kroz tri i četiri oktave (lakše).

Ljestvice u dohvatima (terce, sekste, oktave i decime).

Unošenje novih tehničkih elemenata (duo style, flageoletti, pizzicato lijevom rukom).

Troglasni i četveroglasni akordi.

LITERATURA

Škole i etide:

R. Calace: *Škola za mandolinu vol. 4.*

Koncerti

J.A. Hasse: Koncert u G-duru za mandolinu i orkestar

A. Vivaldi: Koncert u C-duru za mandolinu i orkestar

Sonate:

G.B. Gervasio: Šest sonata za mandolinu i b.c.

L. van Beethoven: Četiri sonatine za mandolinu i čembalo

Koncertne skladbe:

E. Marucelli: Valcer fantastico za mandolinu i gitaru

R. Calace: Fantasia poetica za mandolinu i gitaru

L. von Call: Tema s varijacijama za mandolinu i gitaru

M. Miletić: Suita rustica za mandolinu i klavir

ISHOD UČENJA

Minimum:

Ljestvice (svi tonaliteti) s trozvucima, četverozvucima i dvohvatima (terce, sekste, oktave i decime).

Jedna etida.

Jedna sonata.

Jedan koncert.

Dvije skladbe

ISPITNO GRADIVO

Godišnji ispit:

Jedan skladba

Jedna etida

Koncert - I. ili II. i III stavak

Završni ispit:

Dva stavka iz sonata

Jedna etida

Koncert

Jedna skladba

Cijeli program izvodi se napamet.